

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто сутність процесу глобалізації. Наведено його вплив на розвиток національної економіки. Визначено, що у сучасному світі глобалізація справляє домінуючий вплив на розвиток будь-якої держави. Досліджено аналіз впливу економічної глобалізації на міжнародні відносини.

Ключові слова: глобалізація, міжнародні відносини, транснаціональних корпорацій, міжнародне середовище, світова економіка.

Abstract

The essence of the globalization process is considered. Its influence on the development of national economies is given. It was determined that in the modern world globalization exerts a dominant influence on the development of any state. The analysis of the impact of economic globalization on international relations has been studied.

Keywords: globalization, international relations, transnational corporations, international environment, world economy.

Вступ

Політика та економіка тісно пов'язані, і не буде перебільшенням сказати, що це залежить від останньої. Тому зміни в міжнародних відносинах можна аналізувати в контексті економічного розвитку.

Одне з поширених визначень глобалізації розглядає її як незворотну силу, яку нав'язують світу деякі країни та інституції, через які все більш вільний потік ідей, людей, товарів, послуг і капіталу призводить до інтеграції економік і суспільства. Економічний аспект явища стосується зростаючої взаємозалежності світових економік у результаті зростаючих масштабів транскордонної торгівлі товарами та послугами, потоку міжнародного капіталу та широкого та швидкого поширення технологій. Це відображає постійне розширення та взаємну інтеграцію ринкових кордонів і є незворотною тенденцією економічного розвитку в усьому світі на рубежі тисячоліть

Результати дослідження

Глобалізація змушує бізнес адаптуватися до різних стратегій, заснованих на нових ідеологічних тенденціях, які намагаються збалансувати права та інтереси як окремої людини, так і суспільства в цілому. Ця зміна дозволяє підприємствам конкурувати в усьому світі, а також означає кардинальні зміни для бізнес-лідерів, працівників і керівництва, оскільки законно погоджується на участь працівників і уряду в розробці та реалізації політики та стратегії компанії. Зниження ризиків за допомогою диверсифікації може бути досягнуто шляхом залучення компанії до міжнародних фінансових установ і партнерства як з місцевими, так і з міжнародними компаніями [1].

Кількісними характеристиками глобалізації визнано збільшення світового експорту та його частки у ВВП країн світу, величезне зростання прямих іноземних інвестицій, потоків капіталу, щорічного обороту на валютних ринках, обсягів міжнародного банківського кредитування, туризму, міграції робочої сили, тривалість телефонних розмов, роль Інтернету, засобів масової інформації, а отже, небачене зростання обміну ідеями, інформацією, поширення взаємодії і спілкування громадських організацій, простих людей. Глобалізація формує нову еру взаємодії між націями та економічними системами, розширює сферу контактів людей – це і економіка, і технології, і культура, і управління [2].

Глобалізація приносить реорганізацію на міжнародному, національному та субнаціональному рівнях. Зокрема, це приносить реорганізацію виробництва, міжнародної торгівлі та інтеграцію фінансових ринків [1]. Це впливає на капіталістичні економічні та соціальні відносини через багатосторонність і мікроекономічні явища, такі як конкурентоспроможність бізнесу, на глобальному рівні.

Схоже, що цим явищем керують три основні сили: глобалізація всіх товарних і фінансових ринків,

технології та дерегуляція. Глобалізація товарних і фінансових ринків стосується посилення економічної інтеграції в спеціалізації та ефекту масштабу, що призведе до розширення торгівлі фінансовими послугами як через потоки капіталу, так і через транскордонну діяльність. Технологічний фактор, зокрема телекомунікації та доступність інформації, полегшив дистанційну доставку та забезпечив нові канали доступу та розподілу, одночасно реконструюючи промислові структури для надання фінансових послуг, дозволяючи прийти небанківським структурам, таким як телекомунікаційні та комунальні підприємства.

У сучасному міжнародному середовищі розвиток економічної глобалізації значно посилив ступінь взаємної потреби, сила політики ставала все слабшою, а чесність і справедливість поступово стали основними нормами обміну між країнами. Особливо в останні роки, в контексті стрімкого розвитку бездротового зв'язку та штучного інтелекту, економічна глобалізація породила все більше і більше транснаціональних компаній і консорціумів [3]. Ці підприємства є сильними та мають тісні стосунки з відповідними управлінськими установами, що може певною мірою впливати на тенденцію міжнародних відносин. Вони вимагають мирного та справедливого середовища розвитку, яке змушує традицію людського суспільства використовувати власну країну чи національну владу для поступового пограбування моделі розвитку інших країн у сутінки. Майже кожна країна світу повинна серйозно подумати і наполегливо працювати, щоб збалансувати подвійні вимоги розвитку державної влади та підтримки справедливої системи.

На макроекономічному рівні глобалізація проявляється в прагненні держав та інтеграційних об'єднань до економічної активності поза своїми кордонами за рахунок лібералізації торгівлі, зняття торгових й інвестиційних бар'єрів, створення зон вільної торгівлі тощо. Крім того, процеси глобалізації та інтеграції охоплюють міждержавні узгоджені заходи щодо цілеспрямованого формування системи економічного, правового, інформаційно-комунікаційного, політичного простору у великих регіонах світу [4].

На мікроекономічному рівні глобалізація проявляється в розширенні діяльності компаній за межі внутрішнього ринку, адже створення і розвиток ТНК дозволяє обійти існуючі бар'єри [4].

ТНК є важливими економічними агентами, які впливають на хід нашого життя, а також на спосіб вирішення соціальних проблем. Вони залежать від умов, створених урядами та міжнародними організаціями, які формують правову базу для їх функціонування, захищають власність та інвестиції, встановлюють правила регулювання охорони навколишнього середовища, трудових відносин, соціального забезпечення та встановлюють умови глобальної торгівлі [1].

Вплив транснаціональних корпорацій у світовій економіці, незалежно від рівня їх розвитку, зростає. Прямі іноземні інвестиції є важливим механізмом, за допомогою якого заощадження переміщуються з передових промислово розвинених країн до країн, що розвиваються [5]. Як правило, через те, що країни, що розвиваються, мають низький рівень заощаджень.

ТНК – важливий інструмент для передачі технологій і управлінського досвіду в індустріальні країни. Більшість країн, які приймають дочірні ТНК на своїй території, виступають за їх діяльність і навіть конкурують за прямі іноземні інвестиції. Великий досвід управління великими фірмами дозволяє співробітникам ТНК організувати виробництво і координацію більш ефективно, ніж керівники країни перебування.

Також важливу роль в процесі розвитку міжнародних відносин відіграють різні міжнародні неурядові організації і фонди. Глобалізація міжнародних відносин також проявилася в успішному становленні та функціонуванні багатьох міжнародних інститутів, що вирішують найгостріші та невідкладні проблеми глобального масштабу: ООН і установи, що функціонують під її егідою [6].

Висновки

Отже, міжнародні відносини - це не зв'язок між двома конкретними країнами, а сукупність відносин, які переплітаються між собою. Це особливо помітно в сучасну епоху швидкого розвитку бездротового зв'язку та технологій штучного інтелекту. Цифрові технології відіграють дедалі важливішу роль у сприянні економічному розвитку, а конкуренція між країнами у сферах високих технологій стає дедалі гострішою. Придушення та контррепресії науки й техніки між розвиненими країнами та країнами, що розвиваються, стали важливою частиною міжнародних відносин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Pologeorgish N. A., (2022) How Globalization Affects Developed Countries – URL: <https://www.investopedia.com/articles/economics/10/globalization-developed-countries.asp>
2. Chukhno, A. A. (2003), Postindustrial'na ekonomika: teoriya, praktyka ta yikh znachennya dlya Ukrainy, Lohos, Kyiv, Ukraine.
3. Vincent C. The Diminished Nation-State: A Study in the Loss of Economic Power – URL: <https://www.jstor.org/stable/20027296>
4. Задорожнюк Н. О. Розвиток міжнародних економічних відносин в умовах глобалізації. – URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/360.pdf>
5. Славова Г. Г. Стратегічне управління і розвиток транснаціональних компаній у сфері захисту рослин у Болгарії. Варна, 2012

Саплива Анастасія Віталіївна — студентка групи МЗД-20б, факультет менеджменту і інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: asiaaxs@gmail.com

Науковий керівник: **Благодир Лілія Миколаївна** — к.е.н., доцент кафедри ММЕ, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Saplyva Anastasiia Vitaliyvna — student of MZD-20b group, Faculty of Management and Information of security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: asiaaxs@gmail.com

Academic supervisor: **Blahodyr Liliya Mykolaivna** — Phd in Economics, Associate Professor of the Department of MME, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia